

NACIONALISMES

No fa gaire vaig tenir ocasió d'assistir a una xerrada de Juan Carlos Moreno Cabrera, professor de la Universidad Autónoma de Madrid, sobre el nacionalisme lingüístic. Cabrera és un reconegut lingüista que des de fa temps es distingeix per fer un discurs (ple d'arguments sòlids i contrastats) que va a l'alta contra del que pensen la majoria dels seus conterrànies. Potser per això s'ha fet tan popular a Catalunya, on tot sovint prodiga les seves virtuts de comunicador. Si teniu ocasió d'escoltar-lo, us recomano que no en perdeu l'oportunitat. Si no, sempre podeu llegir el seu llibre titulat precisament *El nacionalismo lingüístico* (Península).

El professor Cabrera s'ha marcat com a objectiu posar en evidència el nacionalisme espanyol, i denunciar, des del sentit comú, l'etnocidi sistemàtic que aquest nacionalisme practica envers les nacions i cultures com la catalana, la basca i la gallega. Segons Cabrera, la base que sustenta el nacionalisme lingüístic espanyol és la idea (emparada en la Constitució, que parla d'unitats indissolubles) que a una nació li correspon una sola llengua. A partir d'aquí, es dedica a demostrar l'existència d'un nacionalisme d'Estat, molt més agressiu que qualsevol altre, que no es veu a ell mateix com a nacionalisme perquè, des del seu punt de vista, no hi ha més nació que l'espanyola. També defensa el concepte legítim de llengua pròpia i inver-

teix bona part de les seves intervencions a destapar les males intencions de fons dels qui defensen les virtuts de la "llengua comuna" enfront de les anomenades "llengües autonòmiques". La seva conclusió és que l'únic nacionalisme excoent que actua en aquestes latituds és l'espanyol, que és l'únic que practica (des de fa segles) el monolingüisme agressiu. Cabrera assegura que dir que hi ha llengües més importants que d'altres no té fonament lingüístic, només ideològic; perquè una llengua és més o menys important per al que la utilitza, i ningú té dret a dir que la seva és més important que la d'un altre.

No és cap secret que a Espanya, quan es parla de nacionalisme sempre s'associa als territoris que reivindiquen un major o menor grau de sobirania (sobretot País Basc, Galícia i Catalunya), i resulta estimulant que sigui un professor de la UAM qui desemmascari el més ferotge dels nacionalismes ibèrics. Moreno, però, confessa que d'aquest tema només n'acostuma a parlar quan el conviden a la perifèria peninsular. I això no hauria de ser així, perquè tan poc normal és que no s'entengui el seu discurs a Madrid, com el fet que els catalans, per sentir-nos segurs, necessitem que un madrileny ens recordi que tenim dret de ser allò que nosaltres vulguem i que l'estatus que hagi de tenir la llengua catalana a Catalunya només el pot decidir el poble català.

De reüll
per Llorenç Capdevila

